

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 3389

**SPRAWOZDANIE
KOMISJI POLITYKI SPOŁECZNEJ I RODZINY**

**o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy
o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
oraz niektórych innych ustaw
(druk nr 3387)**

Sejm na 80. posiedzeniu w dniu 25 kwietnia 2019 r. – zgodnie z art. 39 ust. 2 Regulaminu Sejmu – skierował powyższy projekt ustawy do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny w celu rozpatrzenia.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny po rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 25 kwietnia 2019 r.

wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 25 kwietnia 2019 r.

Przewodnicząca Komisji
i Sprawozdawca

(-) Bożena Borys-Szopa

U S T A W A

z dnia 2019 r.

**o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
oraz niektórych innych ustaw¹⁾**

Art. 1. W ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 60, 303 i 577) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w ust. 2 w pkt 2:

a) lit. c i d otrzymują brzmienie:

„c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2094, 2399, 577 i 622), jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

d) posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,”,

b) w lit. e część wspólna otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

VIII kadencja/druk 3387

„– jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na okres nieprzekraczający dziewięciu miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.”;

2) w art. 2:

a) uchyla się pkt 1–4,

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) dziecku – oznacza to dziecko własne, dziecko przysposobione oraz dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie, dziecko znajdujące się pod opieką prawną lub dziecko umieszczone w domu pomocy społecznej;”;

c) uchyla się pkt 6, 7, 9, 12–14, 16 i 18–22,

d) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie – oznacza to młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie;”;

e) pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) organie właściwym – oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze lub otrzymującej świadczenie wychowawcze, a w przypadku, gdy o świadczenie wychowawcze ubiega się dyrektor domu pomocy społecznej – właściwego ze względu na miejsce położenia tego domu pomocy społecznej;”;

3) w art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Świadczenie wychowawcze przysługuje:

1) matce albo ojcu, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu matki albo ojca, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 2a, albo

- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu opiekuna faktycznego, albo
- 3) opiekunowi prawnemu dziecka, albo
- 4) dyrektorowi domu pomocy społecznej.”;
- 4) w art. 5:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Świadczenie wychowawcze przysługuje osobom, o których mowa w art. 4 ust. 2, w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko.”,
 - b) uchyla się ust. 3 i 4;
- 5) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. W przypadku dziecka umieszczonego w domu pomocy społecznej świadczenie wychowawcze przysługuje dyrektorowi domu pomocy społecznej, chyba że inne osoby, o których mowa w art. 4 ust. 2, uczestniczą w opiece nad dzieckiem i spełniają warunki uprawniające do otrzymania świadczenia wychowawczego.”;
- 6) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, zwiększyć wysokość kwoty, o której mowa w art. 5 ust. 1, biorąc pod uwagę prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy.”;
- 7) uchyla się art. 7;
- 8) w art. 8 uchyla się ust. 2;
- 9) w art. 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Organ właściwy może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji, oraz przekazywania informacji, o której mowa w art. 13a ust. 2.”;
- 10) w art. 11:
 - a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wydaje rozstrzygnięcia, w tym decyzje, oraz przekazuje informację, o której mowa w art. 13a ust. 2, w sprawach świadczenia wychowawczego realizowanego w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.”,

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Wojewoda może, w formie pisemnej, upoważnić pracownika urzędu wojewódzkiego do załatwiania w jego imieniu spraw dotyczących realizacji świadczenia wychowawczego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji, oraz przekazywania informacji, o której mowa w art. 13a ust. 2.

3. Świadczenie wychowawcze przyznane przez wojewodę wypłaca organ właściwy.”;

11) w art. 13:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata następują odpowiednio na wniosek matki, ojca, opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka albo dyrektora domu pomocy społecznej.

2. Wniosek składa się w urzędzie gminy lub miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze, a w przypadku, gdy o świadczenie wychowawcze ubiega się dyrektor domu pomocy społecznej – właściwym ze względu na miejsce położenie tego domu pomocy społecznej.”,

b) w ust. 3:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dzieci, na które osoba, o której mowa w ust. 1, ubiega się o przyznanie świadczenia wychowawczego, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;”

– dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) innych osób, podane przez osobę ubiegającą się o przyznanie świadczenia wychowawczego – jeżeli w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.”,

c) w ust. 4:

- uchyla się pkt 1 i 2,
- w pkt 3 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) inne dokumenty, w tym oświadczenia, potwierdzające spełnianie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczenia wychowawczego będącego przedmiotem wniosku.”,

d) uchyla się ust. 12, 13, 16 i 17,

e) ust. 18 i 19 otrzymują brzmienie:

„18. Ilekroć w postępowaniach w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego jest wymagane potwierdzenie nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, osoba ubiegająca się o przyznanie świadczenia wychowawczego przedkłada odpowiednie zaświadczenie lub oświadczenie.

19. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 18, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.”,

f) w ust. 22 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego”,

g) w ust. 23 uchyla się pkt 2;

12) po art. 13 dodaje się art. 13a w brzmieniu:

„Art. 13a. 1. Przyznanie przez organ właściwy lub wojewodę świadczenia wychowawczego nie wymaga wydania decyzji. Odmowa przyznania świadczenia wychowawczego, uchylenie lub zmiana prawa do świadczenia

VIII kadencja/druk 3387

wychowawczego oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego wymagają wydania decyzji.

2. Organ właściwy lub wojewoda przesyła wnioskodawcy informację o przyznaniu świadczenia wychowawczego na wskazany przez niego adres poczty elektronicznej – o ile wnioskodawca wskazał adres poczty elektronicznej we wniosku. W przypadku gdy wnioskodawca nie wskazał adresu poczty elektronicznej, organ właściwy lub wojewoda, odbierając wniosek od wnioskodawcy, informuje go o możliwości odebrania od tego organu informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego.

3. Nieodebranie informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego nie wstrzymuje wypłaty tego świadczenia.”;

13) w art. 14:

a) w ust. 2 w pkt 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„dane dotyczące osób pobierających świadczenie wychowawcze, osób ubiegających się o świadczenie wychowawcze oraz dzieci, na które osoby te pobierają świadczenie wychowawcze lub ubiegają się o przyznanie tego świadczenia:”;

– lit. h otrzymuje brzmienie:

„h) stopień pokrewieństwa,”;

– uchyla się lit. i, ic oraz l,

– lit. n otrzymuje brzmienie:

„n) organ, który przyznał świadczenie, datę przyznania świadczenia oraz numer sprawy,”;

b) w ust. 4:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) organowi właściwemu i wojewodzie – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o przyznanie świadczenia wychowawczego, osób pobierających świadczenie wychowawcze oraz dzieci, na które osoby te pobierają świadczenie wychowawcze lub ubiegają się o przyznanie świadczenia wychowawczego;”;

VIII kadencja/druk 3387

– w pkt 4 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 5,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Podmioty wymienione w ust. 4 przechowują informacje, o których mowa w ust. 2, przez okres 10 lat od dnia ich udostępnienia z rejestru centralnego, o którym mowa w ust. 2, z wyjątkiem informacji dotyczących osób, którym świadczenie wychowawcze nie zostało przyznane, które przechowuje się przez okres 1 roku od dnia, w którym decyzja w sprawie świadczenia stała się ostateczna, lub od dnia pozostawienia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia bez rozpatrzenia.”;

14) w art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia wychowawczego lub osoby pobierającej to świadczenie wystąpią wątpliwości dotyczące sprawowania opieki nad dzieckiem, w tym również w przypadku, o którym mowa w art. 5a lub art. 22, wydatkowania świadczenia wychowawczego niezgodnie z celem lub marnotrawienia świadczenia wychowawczego, organ właściwy oraz wojewoda mogą zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1508 i 1693), w celu weryfikacji tych wątpliwości.”;

15) w art. 16:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku przebywania osoby, o której mowa w art. 4 ust. 2, lub członka rodziny tej osoby w dniu przyznania świadczenia wychowawczego lub po tym dniu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, o którym mowa w ust. 1, organ właściwy występuje do wojewody o ustalenie, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.”,

b) ust. 5–7 otrzymują brzmienie:

„5. W przypadku gdy wojewoda w sytuacji, o której mowa w ust. 1, ustali, że mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów

zabezpieczenia społecznego, ustala prawo do świadczenia wychowawczego zgodnie z art. 11.

6. W przypadku gdy wojewoda w sytuacji, o której mowa w ust. 2, ustali, że mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy uchyla prawo do świadczenia wychowawczego za okres, w którym osoba podlega ustawodawstwu w zakresie świadczeń na rodzinę w innym państwie, o którym mowa w ust. 1, w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, wojewoda ustala prawo do świadczenia wychowawczego zgodnie z art. 11 od dnia, w którym osoba podlega ustawodawstwu państwa, o którym mowa w ust. 1, w zakresie świadczeń na rodzinę w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.”;

16) w art. 17:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczenia wychowawczego są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, odpowiednio danych, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1 lit. a, b, d, f, g, ia, ib oraz k.”,

b) uchyla się ust. 2 i 3,

c) ust. 4–7 otrzymują brzmienie:

„4. W przypadku awarii systemów teleinformatycznych służących do wymiany, drogą elektroniczną, informacji, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1 lit. a, b, d, f, g oraz k, organ właściwy oraz wojewoda uzyskują te informacje w drodze pisemnej wymiany informacji. Podmioty prowadzące

rejstry publiczne przekazują te informacje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku organu właściwego lub wojewody.

5. W przypadku braku możliwości samodzielnego uzyskania przez organ właściwy lub wojewodę informacji, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1 lit. a, b, d, f, g oraz k, z przyczyn nieleżących po stronie organu właściwego lub wojewody, organ właściwy lub wojewoda wzywają osobę, o której mowa w art. 13 ust. 1, do dołączenia tych informacji.

6. Minister właściwy do spraw rodziny pozyskuje drogą elektroniczną informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń wychowawczych z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, oraz z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, w celu umożliwienia organom właściwym i wojewodom weryfikacji prawa do świadczeń wychowawczych, a także w celu monitorowania przez ministra właściwego do spraw rodziny oraz wojewodę realizacji świadczeń wychowawczych przez organy właściwe oraz wojewodów.

7. Minister właściwy do spraw rodziny w celu realizacji zadania, o którym mowa w ust. 6, przekazuje drogą elektroniczną podmiotom prowadzącym rejstry, o których mowa w ust. 6, dane, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1 lit. a, b, d oraz e.”;

17) w art. 18:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prawo do świadczenia wychowawczego ustalane jest na okres od dnia 1 czerwca do dnia 31 maja roku następnego.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prawo do świadczenia wychowawczego ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, do końca okresu, o którym mowa w ust. 1, nie wcześniej niż od dnia odpowiednio urodzenia się dziecka, objęcia dziecka opieką,

przysposobienia dziecka lub umieszczenia dziecka w domu pomocy społecznej.”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2c w brzmieniu:

„2a. Jeżeli w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia się dziecka, objęcia dziecka opieką lub przysposobienia dziecka, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, prawo to ustala się od miesiąca odpowiednio urodzenia się dziecka, objęcia dziecka opieką lub przysposobienia dziecka do końca okresu, o którym mowa w ust. 1. W przypadku złożenia wniosku po tym terminie, prawo do świadczenia wychowawczego ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, do końca okresu, o którym mowa w ust. 1.

2b. Jeżeli w terminie 3 miesięcy od dnia śmierci rodzica, opiekuna prawnego dziecka albo opiekuna faktycznego dziecka, którym zostało przyznane świadczenie wychowawcze, drugi rodzic, opiekun prawny dziecka albo opiekun faktyczny dziecka złożą wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na dane dziecko, prawo to ustala się, począwszy od dnia śmierci rodzica, opiekuna prawnego dziecka albo opiekuna faktycznego dziecka, nie wcześniej jednak niż od pierwszego dnia miesiąca następującego po ostatnim miesiącu, za który zmarłemu rodzicowi, opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka wypłacono ostatnie świadczenie wychowawcze.

2c. Jeżeli w terminie 3 miesięcy od dnia śmierci rodzica, opiekuna prawnego dziecka albo opiekuna faktycznego dziecka, z wniosku których toczyło się postępowanie o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego i postępowanie to nie zostało jeszcze zakończone, drugi rodzic, opiekun prawny dziecka albo opiekun faktyczny dziecka złożą wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na dane dziecko, prawo to ustala się drugiemu rodzicowi, opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka, przyjmując za datę złożenia wniosku datę złożenia wniosku przez zmarłego rodzica, opiekuna prawnego dziecka albo opiekuna faktycznego dziecka.”,

VIII kadencja/druk 3387

d) uchyla się ust. 3–6;

18) w art. 19 uchyla się ust. 4–6;

19) w art. 20 dodaje się ust. 3–5 w brzmieniu:

„3. W przypadku powzięcia informacji o zmianie miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze, organ właściwy, do którego został złożony wniosek o to świadczenie, przekazuje wniosek wraz z dokumentami do organu właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze.

4. W przypadku powzięcia informacji o zmianie miejsca zamieszkania osoby, której przyznano świadczenie wychowawcze, dotychczasowy organ właściwy przekazuje wydaną decyzję lub informację o przyznanym świadczeniu wychowawczym wraz z aktami sprawy organowi właściwemu ze względu na nowe miejsce zamieszkania osoby, której przyznano świadczenie wychowawcze w celu ich dalszej realizacji. Organ właściwy ze względu na nowe miejsce zamieszkania osoby, której przyznano świadczenie wychowawcze realizuje przyznane świadczenie wychowawcze bez konieczności wydawania kolejnej decyzji lub informacji oraz jest właściwy do uchylenia, zmiany prawa do świadczenia wychowawczego, w tym ustalonego decyzją, oraz do ustalania i dochodzenia świadczeń nienależnie pobranych, jeżeli uległa zmianie sytuacja rodzinna rodziny mająca wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego, członek rodziny nabył prawo do świadczenia wychowawczego w innym państwie, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego stanowią inaczej, osoba nienależnie pobrała świadczenie wychowawcze lub wystąpiły inne okoliczności mające wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

5. W sytuacji gdy mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w przypadku powzięcia informacji o zmianie miejsca zamieszkania osoby, której przyznano świadczenie wychowawcze, powodującej zmianę właściwości wojewody, przepisy ust. 4 stosuje się odpowiednio.”;

20) w art. 21 ust. 3–5c otrzymują brzmienie:

VIII kadencja/druk 3387

„3. Wnioski w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego na kolejny okres są przyjmowane od dnia 1 kwietnia danego roku, a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną – od dnia 1 lutego danego roku.

4. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na kolejny okres złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami do dnia 30 kwietnia danego roku, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia następuje do dnia 30 czerwca tego roku.

5. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na kolejny okres złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 maja do dnia 31 maja danego roku, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 31 lipca tego roku.

5a. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na dany okres złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 30 czerwca danego roku, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 31 sierpnia tego roku.

5b. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na dany okres złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 lipca do dnia 31 lipca danego roku, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 30 września tego roku.

5c. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na dany okres złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 sierpnia danego roku do dnia 31 sierpnia danego roku, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 31 października tego roku.”;

21) w art. 23 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Organ właściwy oraz wojewoda w przypadku wątpliwości dotyczących spełniania warunków do otrzymywania świadczenia wychowawczego, w szczególności warunku zamieszkiwania na terytorium

VIII kadencja/druk 3387

Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 1 ust. 3, może wezwać osobę ubiegającą się lub otrzymującą świadczenie wychowawcze do osobistego udzielenia, w wyznaczonym terminie, wyjaśnień oraz informacji co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.”;

22) art. 24 otrzymuje brzmienie:

„Art. 24. Podmioty realizujące zadania w zakresie świadczenia wychowawczego oraz podmioty, których systemy teleinformatyczne są wykorzystywane do składania wniosków i załączników do wniosków, o których mowa w art. 13 ust. 4, mogą przetwarzać, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających z niniejszej ustawy, dane osobowe osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze, dzieci, na które osoba ta ubiega się o przyznanie świadczenia wychowawczego, oraz dane innych osób wskazane we wniosku lub załącznikach do wniosku.”;

23) w art. 25:

a) w ust. 2:

- uchyla się pkt 1, 1a i 4,
- pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) świadczenie wychowawcze wypłacone osobie innej niż osoba, której świadczenie zostało przyznane, z przyczyn niezależnych od organu, który przyznał świadczenie;”;

- dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) świadczenie wychowawcze wypłacone mimo braku prawa do tego świadczenia.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Za nienależnie pobrane świadczenie wychowawcze nie uznaje się świadczenia przyznanego rodzicowi, opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka, który zmarł, pobranego przez rodzica, opiekuna prawnego dziecka albo opiekuna faktycznego dziecka, którym zostało ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na podstawie art. 18 ust. 2b.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Od kwot nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, 3, 5 i 6, naliczane są odsetki ustawowe za opóźnienie, chyba że przyznanie świadczenia wychowawczego było następstwem błędu podmiotu realizującego zadania w zakresie świadczenia wychowawczego.”,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Kwoty nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z wypłacanego świadczenia wychowawczego, wypłacanych świadczeń rodzinnych, wypłacanych zasiłków dla opiekunów, o których mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092), oraz świadczenia dobrego start.”;

24) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. 1. Organ właściwy oraz wojewoda mogą bez zgody strony zmienić lub uchylić prawo do świadczenia wychowawczego, jeżeli uległa zmianie sytuacja rodzinna mająca wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego, członek rodziny nabył prawo do świadczenia wychowawczego w innym państwie w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, osoba nienależnie pobrała świadczenie wychowawcze lub wystąpiły inne okoliczności mające wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

2. Zmiana rozstrzygnięcia dotyczącego prawa do świadczenia wychowawczego na korzyść strony nie wymaga jej zgody.”;

25) w art. 29:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Koszty obsługi, o których mowa w ust. 3, w przypadku organu właściwego wynoszą 0,85% otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.”,

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Wydatki zaplanowane na zadania wynikające z niniejszej ustawy, w częściach budżetowych, z wyłączeniem rezerw celowych, oraz

przeniesione w trybie, o którym mowa w ust. 6, nie mogą być przeznaczane na realizację innych zadań.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, 1000, 1076, 1925, 2192 i 2354) w art. 6d w ust. 4a uchyla się pkt 4.

Art. 3. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.²⁾) w art. 299:

1) w § 3 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) wójtom, burmistrzom, prezydentom miast lub wojewodom w zakresie prowadzonych postępowań o przyznanie świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów lub świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów;”;

2) w § 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wójtom, burmistrzom, prezydentom miast lub wojewodom w zakresie prowadzonych postępowań o przyznanie świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów lub świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 60, 303 i 577) w art. 23 w ust. 3 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) innych osób, podane przez osobę ubiegającą się o przyznanie świadczeń rodzinnych.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998, 1076, 1544 i 2245) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 113 dodaje się art. 113a w brzmieniu:

„Art. 113a. Na wniosek dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 723, 771, 1000, 1039, 1075, 1499, 1540, 1544, 1629, 1693, 2126, 2193, 2244 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 60 i 492.

interwencyjnego, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu specjalistyczno-terapeutycznego, dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz dyrektora interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, składany w powiatowym centrum pomocy rodzinie właściwym ze względu na miejsce położenia placówki lub ośrodka, na każde umieszczone w tych placówkach i ośrodkach dziecko w wieku do ukończenia 18. roku życia przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Przepisy dotyczące dodatku wychowawczego stosuje się odpowiednio.”;

2) w art. 115 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Do zryczałtowanej kwoty, o której mowa w ust. 1 i 2, na wniosek dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, składany w powiatowym centrum pomocy rodzinie właściwym ze względu na miejsce położenia placówki, na każde umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18. roku życia przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Przepisy dotyczące dodatku wychowawczego stosuje się odpowiednio.”;

3) po art. 121 dodaje się art. 121a w brzmieniu:

„Art. 121a. Dodatek, o którym mowa w art. 113a, przeznacza się w szczególności na rozwój zainteresowań oraz zwiększanie szans edukacyjnych i rozwojowych dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.”;

4) w art. 181 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) finansowanie dodatku wychowawczego, dodatku, o którym mowa w art. 113a, i dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a.”;

5) w art. 196 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym stanowi kwota rocznych wydatków przeznaczonych na działalność tej placówki lub ośrodka wynikająca z utrzymania dzieci z poprzedniego roku kalendarzowego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększona o prognozowany średnioroczny

wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzielona przez liczbę miejsc w placówce lub ośrodku, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby dzieci w poszczególnych miesiącach poprzedniego roku kalendarzowego. Ustalając średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, nie uwzględnia się dodatku, o którym mowa w art. 113a, oraz dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a.”;

6) w art. 196a ust. 1–5 otrzymują brzmienie:

„1. Dodatek wychowawczy, dodatek, o którym mowa w art. 113a, i dodatek do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a, oraz koszty ich obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

2. Koszty obsługi, o których mowa w ust. 1, wynoszą 1% otrzymanej dotacji na dodatek wychowawczy, dodatek, o którym mowa w art. 113a, i dodatek do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a.

3. Zwroty nienależnie pobranych dodatków wychowawczych, dodatków, o których mowa w art. 113a, i dodatków do zryczałtowanej kwoty, o których mowa w art. 115 ust. 2a, w trakcie danego roku budżetowego nie mają wpływu na wysokość kosztów obsługi, o których mowa w ust. 2.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek ministra właściwego do spraw rodziny, działającego w porozumieniu z właściwymi dysponentami części budżetowych, może dokonywać przeniesień wydatków budżetowych między częściami budżetu państwa, działami, rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków, z przeznaczeniem na realizację dodatku wychowawczego, dodatku, o którym mowa w art. 113a, i dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a.

5. Wydatki zaplanowane na realizację dodatku wychowawczego, dodatku, o którym mowa w art. 113a, i dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a, w częściach budżetowych, z wyłączeniem rezerw celowych, oraz przeniesione w trybie, o którym mowa w ust. 4, nie mogą być

przeznaczone na realizację innych zadań, z wyłączeniem zadań realizowanych na podstawie art. 187a.”.

Art. 6. 1. W sprawach o świadczenie wychowawcze za okres do dnia 30 czerwca 2019 r. stosuje się:

- 1) przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w dotychczasowym brzmieniu, z wyłączeniem art. 20 ust. 3 i 4 tej ustawy, który stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz
- 2) przepisy ustawy zmienianej w art. 2 w dotychczasowym brzmieniu, oraz
- 3) przepisy ustawy zmienianej w art. 3 w dotychczasowym brzmieniu.

2. W sprawach o świadczenie wychowawcze na okres po dniu 30 czerwca 2019 r. stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 7. 1. W sprawach z wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego złożonych i nierozpatrzonych do dnia 30 czerwca 2019 r. prawo do świadczenia wychowawczego ustala się na okres do dnia 30 września 2019 r.

2. W sprawach z wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego złożonych po dniu 30 czerwca 2019 r. prawo do świadczenia wychowawczego ustala się na okres do dnia 31 maja 2021 r.

Art. 8. Sprawy o świadczenie wychowawcze za okres do dnia 30 czerwca 2019 r. w zakresie formy rozstrzygnięcia są realizowane na zasadach określonych w ustawie zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 9. 1. Wnioski w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego na okres, o którym mowa w art. 7 ust. 2, są przyjmowane od dnia 1 sierpnia 2019 r., a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną – od dnia 1 lipca 2019 r.

2. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na okres, o którym mowa w art. 7 ust. 2, złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami do dnia 31 sierpnia 2019 r., ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 31 października 2019 r.

3. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na okres, o którym mowa w art. 7 ust. 2, złoży wniosek wraz z wymaganymi

VIII kadencja/druk 3387

dokumentami w okresie od dnia 1 września 2019 r. do dnia 30 września 2019 r., ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 30 listopada 2019 r.

4. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na okres, o którym mowa w art. 7 ust. 2, złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 października 2019 r. do dnia 31 października 2019 r., ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 31 grudnia 2019 r.

5. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na okres, o którym mowa w art. 7 ust. 2, złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 listopada 2019 r. do dnia 30 listopada 2019 r., ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 31 stycznia 2020 r.

6. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na okres, o którym mowa w art. 7 ust. 2, złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 grudnia 2019 r. do dnia 31 stycznia 2020 r., ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 29 lutego 2020 r.

Art. 10. W przypadku złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w okresie od dnia 1 lipca 2019 r. do dnia 30 września 2019 r., prawo do świadczenia wychowawczego na podstawie tego wniosku ustala się, począwszy od dnia 1 lipca 2019 r., o ile prawo do świadczenia wychowawczego w okresie, na który jest ustalane, nie jest przyznane.

Art. 11. Przepisy art. 18 ust. 1 i art. 21 ust. 3–5c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą mają zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego na okres rozpoczynający się od dnia 1 czerwca 2021 r.

Art. 12. 1. Przepisy art. 18 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1 mają zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego na dzieci urodzone po dniu 30 czerwca 2019 r.

2. Przepisy art. 18 ust. 2b i 2c i art. 25 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1 mają zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego rodzicowi, opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka ubiegającym się o świadczenie wychowawcze po zmarłym rodzicu, opiekunie prawnym dziecka albo opiekunie faktycznym dziecka, jeżeli śmierć rodzica, opiekuna prawnego dziecka albo opiekuna faktycznego dziecka nastąpiła po dniu 30 czerwca 2019 r.

Art. 13. 1. Do dnia 30 czerwca 2019 r. koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w przypadku organu właściwego wynoszą 1,5% otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.

2. W okresie od dnia 1 lipca 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w przypadku organu właściwego wynoszą 1,2% otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.

3. Łączna kwota przysługujących w roku 2019 organowi właściwemu środków na koszty obsługi stanowi sumę kwot ustalonych w sposób określony w ust. 1 i 2.

Art. 14. 1. W celu realizacji zadań wynikających z ustawy zmienianej w art. 1 w roku 2019 może nastąpić blokowanie na czas oznaczony planowanych wydatków budżetu państwa w rozumieniu art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.³⁾).

2. Decyzje o blokowaniu planowanych wydatków budżetu państwa, w szczególności do części budżetowych, podejmuje minister właściwy do spraw finansów publicznych, w zakresie całego budżetu państwa, z wyłączeniem jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, o czym niezwłocznie informuje Prezesa Rady Ministrów.

3. Decyzją dysponenta części budżetowej ustala się szczegółową klasyfikację wydatków, które podlegają blokowaniu, o którym mowa w ust. 2. Informacje w przedmiotowym zakresie dysponent części budżetowej przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w terminie 3 dni od dnia otrzymania decyzji, o której mowa w ust. 2.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 62, 1000, 1366, 1669, 1693, 2245, 2354 i 2500 oraz z 2019 r. poz. 303, 326 i 534.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek ministra właściwego do spraw rodziny, może dokonywać przeniesień wydatków budżetowych będących przedmiotem blokady między częściami budżetu państwa, działami, rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków, z przeznaczeniem na zadania wynikające z ustawy zmienianej w art. 1.

5. Do przeniesień wydatków budżetowych, o których mowa w ust. 4, mogą być wykorzystane blokady wydatków, dokonane w roku 2019 na podstawie art. 177 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

6. Do wydatków przeniesionych w trybie, o którym mowa w ust. 4, nie stosuje się przepisów art. 170 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, Prezes Rady Ministrów może uchylić decyzję ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w terminie 7 dni od dnia poinformowania o podjęciu decyzji.

Art. 15. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 13 ust. 22 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 13 ust. 22 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 16. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2019 r.